

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๔/๖๘๘๑

ว. ๒๒
วันที่ ๒๘ มิ.ย. ๖๕
เวลา ๑๔.๓๕

สค. ๖๖๒
ส่ง : กวค.
รับที่ : ๘12825/65
28 พ.ย. 2565 เวลา 14.30 น.

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (Regional Innovation Center: RIC) ในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ความก้าวหน้าของกิจกรรมประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และการขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๓/๑๔๑๔ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕
๓. ร่าง เอกสารแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (Regional Innovation Center: RIC) ในประเทศไทย พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอเรื่อง ผลการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (Regional Innovation Center: RIC) ในประเทศไทยประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ความก้าวหน้าของกิจกรรมประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และการขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับกับการบริหารราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี ด้วยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยดำเนินการจัดทำความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย และให้ความเห็นชอบในการสนับสนุนค่าบำรุงประจำปีให้แก่ UNDP สำหรับการดำเนินงานโครงการดังกล่าวเป็นเวลาต่อเนื่อง ๓ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๑.๒ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ สศช. ในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทยและ UNDP ได้ร่วมลงนามในความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดทำนโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงนโยบายต่อไป

๑.๓ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงาน

/ศูนย์นวัตกรรม...

ศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (Regional Innovation Center: RIC) ในประเทศไทยประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามที่ สศช. เสนอ

๑.๔ ในปี ๒๕๖๔ สศช. และ UNDP ได้ร่วมกันขับเคลื่อนโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงาน RIC หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (Thailand Policy Lab: TPLab) ตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (People-centric Development) พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาในภูมิภาค เพื่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และได้มีการรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อคณะกรรมการกำกับโครงการฯ แล้ว

๑.๕ ในการประชุมคณะกรรมการกำกับโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (TPLab) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาดำเนินโครงการฯ ออกไปอีก ๖ เดือนนับแต่วันสิ้นสุดความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ ทำให้โครงการฯ จะสิ้นสุดลงในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สศช. และ UNDP ได้ร่วมกันในการแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ เพื่อขยายระยะเวลาดำเนินโครงการฯ พร้อมทั้งได้จัดทำร่าง เอกสารแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ แล้วเสร็จ และส่งให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยกระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือตอบกลับ สศช. แล้วเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าว เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สศช. ในฐานะผู้ประสานงานหลักฝ่ายไทยมีหน้าที่ในการรายงานความก้าวหน้าที่สำคัญให้แก่คณะรัฐมนตรีรับทราบเป็นระยะ โดยการรายงานความก้าวหน้าครั้งนี้เป็นการรายงานรอบปีที่ ๒ ภายหลังการลงนามโครงการความร่วมมือของรัฐบาลไทยฯ ประกอบกับคณะกรรมการกำกับโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (TPLab) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ มีมติให้ขยายระยะเวลาดำเนินโครงการฯ ออกไปอีก ๖ เดือนนับแต่วันสิ้นสุดความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ ซึ่งการขยายระยะเวลาดำเนินโครงการฯ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนลงนาม จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๔. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เอกสารแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) มีสาระสำคัญเป็นการขยายระยะเวลาดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงาน

ศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย เป็นวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ มีบริบทและถ้อยคำที่มุ่งก่อให้เกิดพันธสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนลงนาม

๕. สาระสำคัญ และข้อเท็จจริง

๕.๑ วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย (๑) เพื่อส่งเสริมการกำหนดนโยบายที่มีความครอบคลุมและขับเคลื่อนโดยประชาชน (๒) เพื่อคิดค้นนวัตกรรมเชิงนโยบายในการรับมือกับความท้าทายในปัจจุบันและอนาคต (๓) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพภาครัฐและเอกชนในการออกแบบและดำเนินนโยบายด้วยนวัตกรรม (๔) เพื่อสร้างและขยายเครือข่ายนวัตกรรมในหลายระดับอย่างยั่งยืน และ (๕) เพื่อส่งเสริมประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางชั้นนำด้านนวัตกรรมเชิงนโยบายในระดับภูมิภาค

๕.๒ แนวทางการขับเคลื่อนโครงการ สศช. และ UNDP ได้ร่วมกันกำหนดกรอบการดำเนินโครงการฯ แบ่งออกเป็น ๓ เสาหลัก ประกอบด้วย

๕.๒.๑ เสาหลักที่ ๑ การพัฒนากระบวนการและพื้นที่เพื่อการพัฒนา นวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy Innovation Exploration and Experimentation) เพื่อสร้างพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาและทดลอง นวัตกรรมเชิงนโยบาย

๕.๒.๒ เสาหลักที่ ๒ การยกระดับขีดความสามารถของผู้จัดทำนโยบาย (Capacity Building on Policy Innovation) เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การใช้เครื่องมือการพัฒนา นโยบายใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผลให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์และนโยบายของประเทศได้อย่างยั่งยืน

๕.๒.๓ เสาหลักที่ ๓ การสร้างและพัฒนาเครือข่าย นวัตกรรมและผู้จัดทำนโยบาย (Community of Innovators) มุ่งเน้นการพัฒนาเครือข่ายผู้จัดทำนโยบายทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการสร้างสรรค์แนวทาง การแก้ไขปัญหา/พัฒนา นโยบายสาธารณะแห่งอนาคตผ่านการใช้นวัตกรรมที่หลากหลายและเหมาะสม

๕.๓ กรอบงบประมาณ รัฐบาลไทยสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการความร่วมมือดังกล่าว เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) วงเงินปีละ ๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดย สศช. ได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบอุดหนุน “โครงการเงินบำรุงประจำปีโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับ UNDP ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (Regional Innovation Center: RIC)” และได้ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณตามความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ เรียบร้อยแล้ว

๕.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประเทศไทยจะได้รับ ประกอบด้วย (๑) พัฒนาองค์ความรู้ด้านเครื่องมือ นวัตกรรมเชิงนโยบาย ต้นแบบนโยบาย และนวัตกรรมเชิงนโยบายที่มีประสิทธิภาพที่สามารถแก้ไขปัญหาเชิงระบบและรับมือความท้าทายในปัจจุบัน ตลอดจนสามารถทดลองใช้และขยายผลต้นแบบนโยบายสู่การใช้งานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (๒) เสริมสร้างศักยภาพของนักวางแผนนโยบาย ทั้งในระดับองค์กร ระดับท้องถิ่น และประชาสังคม ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้เครื่องมือ นวัตกรรมเชิงนโยบาย เพื่อออกแบบและพัฒนา นโยบายที่ครอบคลุม มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนในหลากหลายมิติ และ (๓) สร้าง ขยาย และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือของ นวัตกรรม นักวางแผนนโยบาย ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการจากภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดจนสร้างพันธมิตร

/ทั้งในระดับ...

ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล เพื่อร่วมกันพลิกโฉมและปฏิรูปกระบวนการจัดทำนโยบายและนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วและเติบโตอย่างก้าวกระโดด

๖. ความก้าวหน้าการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย

โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (TPLab) ร่วมกับภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เร่งรัดการขับเคลื่อนโครงการมาอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ความก้าวหน้าของกิจกรรมประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ และผลการประชุมคณะกรรมการกำกับโครงการฯ ดังนี้

๖.๑ ผลการดำเนินโครงการฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และความก้าวหน้าของกิจกรรมประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ

๖.๑.๑ เสาหลักที่ ๑ การพัฒนากระบวนการและพื้นที่เพื่อการพัฒนานวัตกรรมเชิงนโยบาย ดำเนินการดังนี้

๑) การออกแบบนโยบายผ่านการรับฟังความคิดเห็นเชิงลึก เป็นความร่วมมือกับสถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใต้โครงการนวัตกรรมการออกแบบนโยบายผ่านการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เช่น “การวิเคราะห์ความหวังและความกลัว (Hope and Fear Analysis)” และ “การวิเคราะห์เหตุและผลตามลำดับชั้น (Causal Layered Analysis)” บนพื้นฐานของ “การคาดการณ์อนาคต (Foresight)” และ “การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)” ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับการพัฒนาการคุ้มครองทางสังคมที่จัดขึ้นในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมอาหารสำหรับเมือง ที่จัดขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำไปสู่การจัดทำกรอบการวิเคราะห์และออกแบบนโยบายในเชิงนวัตกรรมสำหรับประเทศไทย (Thailand Innovative Policy Analysis and Design) ที่มุ่งลดช่องว่างการวิเคราะห์และออกแบบนโยบายสาธารณะแบบดั้งเดิม

๒) การออกแบบนโยบายสำหรับเยาวชนโดยเยาวชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของเยาวชนเข้าสู่กระบวนการจัดทำนโยบาย ตั้งแต่การสำรวจความคิดเห็นจากเยาวชนบนสื่อสังคมออนไลน์จำนวน ๑,๐๐๐ คน ที่ให้ความสำคัญกับประเด็นสุขภาพจิตมากถึงร้อยละ ๘๐ โดยผลที่ได้จากการสำรวจความเห็น นำไปสู่การจัดกิจกรรมแฮกกาธอน (Hackathon) หาทางออกเพื่อสุขภาพจิตที่ดีของเยาวชน ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ เพื่อให้เยาวชนร่วมกันออกแบบนโยบายด้านสุขภาพจิตที่ครอบคลุมทั้งมิติการป้องกัน การเยียวยารักษา การสร้างความตระหนักรู้ และการสร้างอนาคตของการศึกษาและการเรียนรู้ที่ดีต่อสุขภาพจิตเยาวชนที่นำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายจากความต้องการของเยาวชนสามารถต่อยอดไปสู่ขั้นตอนการทดสอบนโยบายร่วมกับภาคีเครือข่ายในระยะต่อไป

๓) การใช้กระบวนการออกแบบเชิงระบบและการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (System and Portfolio Approach) ในกระบวนการจัดทำนโยบายสาธารณะ โดยร่วมมือกับ Chōra Foundation ผ่านการใช้กระบวนการออกแบบความคิดเชิงระบบ (System Design) และการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Portfolio Approach) เพื่อการแก้ไขปัญหามีความซับซ้อนเชิงโครงสร้าง โดยได้ดำเนินการจัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบาย ในการร่วมทดสอบและนำร่องการประยุกต์ใช้เครื่องมือ

ข้างต้นในการปรับโครงสร้างของปัญหาในประเด็นด้านประชากรของประเทศไทย ผ่านการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ เพื่อร่วมกันออกแบบนวัตกรรมเชิงนโยบายที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างแท้จริงตลอดทั้งกระบวนการ

๔) การใช้นวัตกรรมการคาดการณ์อนาคตและการรับฟังทางสังคมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในนโยบายและบริการด้านสุขภาพ ภายใต้ความร่วมมือกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในการใช้เครื่องมือเชิงนวัตกรรม อาทิ การคาดการณ์อนาคต และการรับฟังทางสังคม สำหรับการออกแบบกระบวนการเพื่อปรับระบบประกันสุขภาพของประเทศไทยให้ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน และพัฒนาเป็นแผนการดำเนินงานในมิติด้านสุขภาพต่อไป

๕) การพัฒนาชุมชนในอนาคตและผลกระทบต่อเยาวชนในภาคเหนือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเด็นการพัฒนาครอบครัวในอนาคต โดยร่วมมือกับคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผ่านการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ จังหวัดพะเยา ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ เพื่อรับฟังความคิดเห็น รวบรวมปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ให้กับเยาวชนในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างเยาวชนกับนักวางแผนนโยบายในพื้นที่ เพื่อเป็นการจุดประกายความคิดให้เยาวชนสามารถคาดการณ์และออกแบบแนวคิดเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาครอบครัวในอนาคต

๖) การออกแบบเครื่องมือเพื่อการพัฒนาชุดนโยบายสำหรับการจัดสวัสดิการสังคมเฉพาะตัวบุคคล ดำเนินการร่วมกับคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ จังหวัดเชียงราย ในระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ เพื่อให้ตัวแทนเจ้าหน้าที่จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนแรงงานนอกระบบ รวมทั้งผู้นำชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย ได้เรียนรู้เครื่องมือเชิงนวัตกรรมใหม่ๆ และออกแบบแนวคิดเชิงนโยบายที่ผ่านการทดสอบกระบวนการออกแบบนโยบายสาธารณะที่ผสมผสานระหว่างการปรึกษาหารือกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมดิจิทัล (Deliberation and Digitalization) ในการพัฒนานวัตกรรมเชิงนโยบายด้านสวัสดิการสังคมที่ตอบโจทย์ความต้องการระดับปัจเจกบุคคล และสามารถขยายผลไปสู่การออกแบบนโยบายสวัสดิการสังคมในระดับท้องถิ่นร่วมกัน

๗) การส่งเสริมการออกแบบนโยบายที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ครอบคลุมมากขึ้น โดยความร่วมมือกับสถาบันพระปกเกล้า ในการใช้กระบวนการและเครื่องมือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการออกแบบและเสนอแนะแนวคิดเชิงนโยบายที่คำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านการลงพื้นที่และการเปิดเวทีระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ผ่านการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ จังหวัดสงขลา ที่จัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

๖.๑.๒ เสาหลักที่ ๒ การยกระดับขีดความสามารถของผู้จัดทำนโยบาย
ดำเนินการดังนี้

๑) การส่งต่อความรู้ด้านนวัตกรรมเชิงนโยบายแก่ภาคการศึกษา (Training of the Trainers) เพื่อมุ่งยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของผู้กำหนดนโยบาย นวัตกรรม อาจารย์ และนักศึกษา ด้านการประยุกต์ใช้เครื่องมือนวัตกรรมเชิงนโยบายในหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งสร้างพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น โดยความร่วมมือกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย จัดอบรมหลักสูตร Training of the trainers ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ให้แก่อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำเป็นรุ่นนำร่อง เกิดการนำเครื่องมือไปใช้ในหลักสูตร อาทิ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ประยุกต์ใช้เครื่องมือ Hope and Fear Analysis, Signals and Drivers และ Scenario Matrix เข้ากับประเด็นด้านการศึกษาวิจัยและหลักสูตรการกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ประยุกต์ใช้เครื่องมือ Futures Wheel และ Winners and Losers ในหลักสูตรกฎหมายและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้นำเครื่องมือ Community Engagement Prep Canvas ไปประยุกต์ใช้กับหลักสูตรการศึกษา

/เพื่อการพัฒนา...

เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และในปี ๒๕๖๕ ได้มีการขยายผลไปสู่ชั้นเรียนในคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการออกแบบหลักสูตรของวิชา PI444: Selected Topics in Public Administration เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมเชิงนโยบาย พร้อมทั้งจุดประกายแนวคิดในการออกแบบนโยบายที่ตอบโจทย์ความต้องการของเยาวชน

๒) การอบรมเครื่องมือการคิดเชิงออกแบบสำหรับการกำหนดนโยบายและการบริการสาธารณะ โดยร่วมมือกับ Civil Service College Singapore จัดการอบรมเครื่องมือการคิดเชิงออกแบบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเครื่องมือการคิดเชิงออกแบบ ทักษะที่จำเป็นในการออกแบบนโยบายและกรณีศึกษาของหน่วยงานภาครัฐต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้เครื่องมือดังกล่าว จำนวน ๒ รุ่น ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ โดยการอบรมในครั้งนี้ได้ต่อยอดความคิดและแนวทางการดำเนินงาน ที่มุ่งเน้นการนำการคิดเชิงออกแบบมาปรับใช้กับการกำหนดนโยบายและพัฒนาการบริการสาธารณะตามพันธกิจของแต่ละองค์กรได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบมากขึ้น

๖.๑.๓ เสาหลักที่ ๓ การสร้างและพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและผู้จัดทำนโยบายดำเนินการดังนี้

๑) การแลกเปลี่ยนเชิงนโยบาย มีการจัดกิจกรรม “ถอดบทเรียนจากวิกฤต” ในระหว่างเดือนกันยายน - ตุลาคม ๒๕๖๔ บนแอปพลิเคชัน Clubhouse โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ นักวิชาการ เยาวชน และประชาชนทั่วไป กว่า ๒๐๐ คน รับฟังแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวปฏิบัติในการฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยจากวิกฤตโควิด - ๑๙ โดยแบ่งการอภิปรายออกเป็น ๕ วงอภิปราย ได้แก่ การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เศรษฐกิจฐานราก การเพิ่มและพัฒนาทักษะ การจัดการกับวิกฤต และแรงงานข้ามชาติ

๒) กิจกรรมผู้หญิงกับการออกแบบนโยบายและความเท่าเทียมกันทางเพศ ในนโยบายสาธารณะ โดยร่วมมือกับคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์จากเครือข่ายผู้นำสตรีในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย เช่น นักการเมืองท้องถิ่น นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้น ผ่านการหารือและร่วมกันเสนอแนะแนวคิดเชิงนโยบายที่จะช่วยสร้างความเท่าเทียมทางเพศได้อย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต อีกทั้งยกระดับศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเครื่องมือเชิงนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์สำหรับการออกแบบแนวทางในการป้องกันและยุติความรุนแรงทางเพศ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีความต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๔ และมีการจัดกิจกรรมขึ้นที่จังหวัดพะเยาในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕

๓) งานเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านนวัตกรรมเชิงนโยบาย (Policy Innovation Exchange: PIX) เป็นกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเครื่องมือนวัตกรรมเชิงนโยบาย กรณีศึกษาและแนวปฏิบัติที่ใช้ในระดับสากล จากองค์กรและสถาบันการศึกษาทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ อาทิ (๑) ศูนย์นวัตกรรม Pulse Lab Jakarta จากประเทศอินโดนีเซีย (๒) องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) (๓) Melbourne School of Design จากประเทศออสเตรเลีย (๔) สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ (๕) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำนโยบาย รวมทั้งสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน ในรูปแบบเวทีเสวนา ซึ่งงานเสวนาครั้งที่ ๑ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ภายใต้หัวข้อ “Where Inclusive Policymaking Meets Innovation” ผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วม ๗๗๖ คน จาก ๒๘ ประเทศ งานเสวนาครั้งที่ ๒ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕ ภายใต้หัวข้อ “เส้นทางพลิกโฉม

อนาคต ๕ ประเทศ (Transformation Journeys)” มีผู้เข้าร่วมผ่านทางระบบออนไลน์ มากกว่า ๗,๐๐๐ คน และงานเสวนาครั้งที่ ๓ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ – ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ภายใต้หัวข้อ “คิดนโยบายแนวใหม่ ในโลกที่ซับซ้อน: แนวคิดเชิงระบบ และประชาชนเป็นศูนย์กลาง” มีผู้เข้าร่วมภายในงานกว่า ๕๐๐ คน และผู้เข้าร่วมผ่านทางระบบออนไลน์ มากกว่า ๓,๐๐๐ คน

๔) การพัฒนาแพลตฟอร์มนวัตกรรมเชิงนโยบาย (Virtual Policy Innovation Platform) เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มนวัตกรรมเชิงนโยบายเสมือนจริง สำหรับเป็นเครื่องมือสำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นเวทีในการสื่อสารที่ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของภาคีเครือข่ายและประชาชนทั่วไปผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งในปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษารวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างของต่างประเทศที่ประสบผลสำเร็จในการเชื่อมโยงผู้ใช้งานในภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อนำบทเรียนที่ได้มาประยุกต์ใช้และพัฒนาแพลตฟอร์มให้เหมาะสมตามบริบทของไทย

๕) การเผยแพร่องค์ความรู้ โดยดำเนินการถ่ายทอดนวัตกรรมเชิงนโยบาย และวิธีการทำงานรูปแบบใหม่ให้กับผู้กำหนดนโยบายระดับจังหวัด ท้องถิ่น และชุมชน ผ่านการถอดบทเรียนและร่วมกันพัฒนาแนวทางเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ผู้ทำงานในแต่ละพื้นที่ ซึ่งได้มีการจัดกิจกรรมขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ อาทิ จังหวัดพะเยา และจังหวัดสงขลา โดยในระยะต่อไปจะขยายการดำเนินงานไปภูมิภาคและจังหวัดอื่นเพิ่มเติม

๖.๒ ผลการประชุมคณะกรรมการกำกับโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย

คณะกรรมการกำกับโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (TPLab) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่มีเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้แทน UNDP ประจำประเทศไทย เป็นประธานร่วม มีมติสำคัญดังนี้

๖.๒.๑ รับทราบผลการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (TPLab) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และความก้าวหน้าของกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาวัตกรรมการเชิงนโยบายที่ดีโดยตลอดมา และเห็นชอบแผนการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๖.๒.๒ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย ออกไปอีก ๖ เดือนนับแต่วันสิ้นสุดความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ ทำให้โครงการฯ จะสิ้นสุดลงในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เนื่องจากในช่วงต้นของการดำเนินโครงการฯ เกิดความล่าช้าในกระบวนการสรรหาเจ้าหน้าที่เพื่อรับผิดชอบการบริหารจัดการโครงการฯ ประกอบกับได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงส่งผลให้การดำเนินงานของโครงการฯ ในช่วงปีแรกล่าช้ากว่าที่กำหนด โดยการขยายระยะเวลาดังกล่าวจะเป็นการสนับสนุนให้การดำเนินงานของโครงการฯ ได้ทำการทดลองและทดสอบนวัตกรรมเชิงนโยบายภายใต้กรอบวงเงินที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้แผนงานเกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุเป้าหมายของการดำเนินโครงการฯ

๗. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ สศช. และ UNDP ได้ร่วมกันจัดทำร่าง เอกสารแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ เพื่อขยายระยะเวลาโครงการฯ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกำกับโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (TPLab) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ และ

๗.๒ กระทรวงการต่างประเทศ ได้พิจารณาและร่วมปรับแก้ไขร่างเอกสารแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ เป็นที่เรียบร้อย โดยไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระโดยรวมของร่าง เอกสารแก้ไขความตกลงดังกล่าว หาก สศช. ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศเห็นควรแก้ไขชื่อร่าง เอกสารแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ และปรับแก้เนื้อหาเอกสารดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๘. การดำเนินการในช่วงต่อไป

สศช. จะดำเนินการขับเคลื่อนโครงการความร่วมมือฯ ในระยะต่อไป โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการแบบใหม่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการขยายผล ต่อยอด และสร้างภาคีเครือข่ายการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (RIC) ในประเทศไทย หรือห้องปฏิบัติการนโยบายประเทศไทย (TPLab) ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบด้าน และสามารถขยายผลสู่การนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะมุ่งขยายผลกิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้วไปสู่ขั้นตอนการทดลองนโยบาย (Sandbox) อาทิ การขยายผลข้อเสนอเชิงนโยบายสุขภาพจิตที่ได้จากกิจกรรมการออกแบบนโยบายสำหรับเยาวชนโดยเยาวชน การขยายผล การดำเนินงานในประเด็นนวัตกรรมอาหารสำหรับเมืองในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับเทศบาลตำบลสุเทพ และการจัดการขยะร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีและเทศบาลตำบลขุนทะเล เป็นต้น รวมทั้งเร่งยกระดับขีดความสามารถของผู้จัดทำนโยบายผ่านการฝึกอบรมการใช้เครื่องมือและจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการออกแบบและกำหนดนโยบายให้แก่ภาคีเครือข่ายต่อไป

๙. ข้อเสนอส่วนราชการ

๙.๑ รับทราบผลการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (Regional Innovation Center: RIC) ในประเทศไทยประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และความก้าวหน้าของกิจกรรมประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๙.๒ อนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับภูมิภาค (Regional Innovation Center: RIC) ในประเทศไทย อีก ๖ เดือนนับแต่วันสิ้นสุดใช้บังคับความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ เป็นวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ภายใต้กรอบวงเงินโครงการฯ ที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม

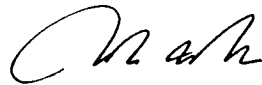
๙.๓ เห็นชอบร่าง เอกสารแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในการดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมระดับ

ภูมิภาค (Regional Innovation Center: RIC) ในประเทศไทย ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุง ถ้อยคำของร่าง เอกสารแก้ไขความตกลงความเป็นหุ้นส่วนโครงการฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และไม่ขัดผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดำเนินการได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๙.๕ อนุมัติให้เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายลงนามในหนังสือความตกลงฯ ของฝ่ายไทย พร้อมทั้งมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำ หนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ลงนาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๕๖๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑

Email: Sasithorn@nesdc.go.th